

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות סט.

מסורת הש"ס

(א) [עליל סח: לקמן פו:]
 (ב) [עליל סח: ושינ:]
 (ג) [עליל י: ושינ:]
 (ד) [שורשו] וזו הכינוי חסיד
 (ה) מיבות דלא ה"ל אלא לא
 (ו) יחלל וזר עמימי ששפעת
 (ז) הכינוי עדין וזר וזר
 (ח) שיכונה בו ומדכדי וזר
 (ט) הוא כפלו אמר וזר לו וחו
 (י) מקום וזר לו כי כ"כ עני
 (יא) שמוע"ט ש"ה דף שגל
 (יב) עין יקיש
 (יג) עד:
 (יד) קדושין
 (טו) [קדושין ע"ה] (ז) [לקמן]
 (טז) ע"ו. ע"ו. ע"ה: קדושין סו:
 (יז) כמבואר ע"ו חולין כג:
 (יח) ע"ה י"ב, ע"ה י"ב כ"ן
 (יט) רש"י, [עליל נט:]

תורה אור השלם

1. וְלֹא יַחֲלִל זֶרְעוֹ בְּעַמּוֹ
כִּי אֲנִי יְיָ מְקַדְּשׁוֹ:
וַיִּקְרָא כֹּה טו
2. בָּנִים אֲשֶׁר יוֹלְדוּ לָהֶם
דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם
בְּקֹהֶל יְיָ: דְּבָרִים כֹּה ט

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כי תהיה וכו'
דליכא אלא עשה. עיין
לעיל דף יא ע"ז תד"ה מאי
נסתרה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אי הכי חלל דלאו זר
הוא לא ליפסול כז"ל ותיבת
מעיקרא נמחק: (ב) במשנה
כיצד הרי ישראל:

נת קרא יסירא הוא. דהא
למכתב אכתריה וכי תהיה
תיכול. וכזהמה בעלמא
כתיב ולאשמועין דזרע

מי שיש לו אלמנות וגירושין בה יצאו עובד כוכבים ועבד שאין לו אלמנות וגירושין אשכחן כהנת לויה וישראלית מנא לן כדאמר ר' אבא אמר רב בת ובת ה"נ בת ובת כמאן כרבי עקיבא ^א דדריש ווי אפילו תימא רבנן כולה ובת קרא יתירא הוא ואימא מי שיש לו אלמנות וגירושין בה כי לית ליה זרע קאכלה כי אית ליה זרע לא אכלה מי שאין לו אלמנות וגירושין בה אע"ג דאית ליה זרע נמי תיכול אם כן רבויי לויה וישראלית למה לי ולרבי עקיבא דאמר ^ב אין קדושין תופסין בחייבי לאוין ומאי כי תהיה לאיש זר כי תיבעל אלמנה וגרושה למה לי אלמנה להחמיר עליה וגרושה להקל עליה וצריכא דאי אשמעינן אלמנה אלמנה הוא דכי לית לה זרע אכלה משום דחויא לכהונה אבל גרושה דלא חויא לכהונה אימא אע"ג דלית לה זרע לא אכלה ואי אשמעינן גרושה גרושה הוא דכי אית לה זרע לא אכלה משום דלא חויא לכהונה אבל אלמנה דחויא לכהונה אימא אע"ג דאית לה זרע נמי תיכול צריכא ואימא נבעלה לפסול לה אף מחזיר גרושתו לאיש זר אמר רחמנא מי שזר אצלה מעיקרא לאפוקי האי דלא זר אצלה מעיקרא הוא אי הכי חלל דלאו זר הוא ^א מעיקרא לא לפסול אמר קרא 'לא יחלל זרעו בעמיו' ^ב מקיש זרעו לו מה הוא פוסל ^א אף זרעו נמי פוסל ואימא משעת הויה דומיא דכהן גדול באלמנה מה כהן גדול באלמנה בביאה אף האי נמי בביאה ואימא עד דאיכא הויה וביאה דומיא דכ"ג באלמנה ^ב מה כהן גדול באלמנה בביאה לחודה אף האי נמי בביאה לחודה ורבי יוסי אומר כל ^א שזרעו פסול פוסל וכל שאין זרעו פסול אינו פוסל ^ב מאי איכא בין ת"ק לרבי יוסי אמר ר' יוחנן מצרי שני ואדומי שני איכא בינייהו ושניהם לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה ת"ק סבר מה כ"ג באלמנה שביאתו בעבירה ופוסל אף האי נמי פוסל ורבי יוסי סבר ככהן גדול מה כהן גדול שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל לאפוקי מצרי שני ^א דאין זרעו פסול דכתיב ^ב בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה' רשב"ג אומר כל שאתה נושא בתו אהיה נושא אלמנתו וכו': מאי איכא בין ר' יוסי לרבן שמעון בן גמליאל אמר עולא גר עמוני ומואבי איכא בינייהו ושניהם לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה רבי יוסי סבר מה כהן גדול באלמנה

וַאֲמַרְא מִי שִׁישׁוֹ אֶלְמָנוֹת וּגְיֹרָשִׁין בַּה בּוֹ. מִימָה דַבֵּל דּוֹכְמָא לְחֹמְרָא מַקְשִׁין וְהֵכָא פְּרִיךְ דְּנָקִישׁ לְקוּלָא:

אַם בֶּן רַבּוּי לֵוִיָּה וּיִשְׂרָאֵלִית. מִימָה דַּהּ אֵינְטֵרִיךְ לְרַבּוּי לֵוִיָּה וְיִשְׂרָאֵלִית לְאֶשְׁמֻעִיָּין לְחֹזֶרֶת בְּשִׁבְלִי בְּנֵה כְּדַאמֵּינִין בְּסוֹף יֵשׁ מוֹתֵרוֹת (לְקַמֵּן דָּף פו.) וְיֵשׁ לִימֵר דְּמַשְׁמַע לֵיה דְּאֵינְטֵרִיךְ לֵוִיָּה וְיִשְׂרָאֵלִית לְכָל מִינִי דְּאֵיירִי קֶרֶא וּלְאֶשְׁמֻעִיָּין דְּכִי אִתֵּי דַּהּ זֶרַע נְמִי מִן הָעוֹדֵד כּוֹכְבִּים מִיבּוֹל בְּשִׁבְלִי בְּנֵה לֹא אֵינְטֵרִיךְ כִּיּוֹן דְּלֶאשְׁמֻעִיָּין בְּכַהֲנַת דְּקֵדִישׁ גּוֹפֵה:

רֹשִׁינ בַּה יֵצְאוּ עוֹבְדֵי אֶלְמָנוֹת וּגְיֹרָשִׁין וּיִשְׂרָאֵלִית מִנָּא לֵן רַב בַּת וְבַת ה'נ בַּת דְּדִרְיֵשׁ וּוִי אִפִּילוּ

בי תהיה בי תבע⁵. ואם תאמר
לדידה נמי איכא לאקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סימאי
ובעולה לכהן גדול אפי' לרבי ישכר
יש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי בתרומה מלא יחלל אי
נמי לא משמע ליה לאקומי לאיש
דזר גבי כהן ואימ' ולוקמנא בטוה
שדא עליה בעלה בדרך * לויכא אלא
עשה דונטמאה יש לומר דזר אכלה
מעיקרא בעינן אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
דלמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל בפשיטות הוה מאי למיפרך
דאמאי אינטריך קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא בציאתו מיבעיא כדאמר
בפרק ערוב יוסטין (בבא מציעא ע"ז): ואם:
בהן גדרו באמצעה בביתא לחוריה.

(שם דף ע"ח. ושם) צעל לוקה משום
לא יחלל ואם תאמר היא גופה מנלן
דלא צעין תרמי הא כתיב לא יקח
ולא יחלל יש לומר דלגבי ט' כהן אין
להצריך קידושין דכ"ש בלא קידושין
וכיון שהנן נפסל גם היא נפסלת:
וישניהם לא צמדה אלא מאמנה
צבה. גר"ל.
עיקר
טעמה הוי מלאים זר אלא דמכ"א
באלמנה ילפינן במאי מסתבר לאוקמי
קרא ואי לאו קרא דלאש זר ליכא
למילף מקל וחומר דאלמנה שתתחיל
דפירשתי לעיל (דף טו: ד"ה מה):
והמפתה והשובה. הא דלא
תנן קטן בהדיהו
דלא תקינו ליה רבנן נישואין דקדמי
בגמרא (לקמן דף ט"ז) שוטה וקטן
שנשאו כו' אמר רבי יצחק דהיינו
משום דצעי למיתני בספיא וילדה
דלא מיתני ליה בקטן:

ל פוסע'ן ווא מאכ'רין. לא
אינטרעך לאשמועינן באזונס
וועפנהא דאן מאכ'לין וועסן לא
פוסע'ן נאכ'הא וואפילן לרבי אלעזר
דאמאר "פני הבא על הפניה שלא
לשם אישות עשהה וזנה נראה דלא
מיפסלה בתרומה דאן ו' לאש
ונשאת

”ג סבר מה כהן גדול באלמנה
ל לאפוקי עמוני ומואבי דאין
מואבי ולא מואבית: **מתני**
ואם אינן ראויין לכא בישראל
על בת כהן תאכל בתרומה
עִבְרָה

נאחרמנו או נאגרשו מן הישואין
 אלה צדיקה לרבי יוסי לא פסיל:
 וצבירה דכתיב (דברים כג) שלישי
 ובנו עד סוף העולם פסולין אבל
 פסול הואיל ויש בזרעו פסול פסול
 לא פסול ולא מאכיל דלין קנינו
 ש או צפיתיו שלא לשם קידושין:
 עיברה

עין משפט
נר מצוה

לָא א מ״י פֿינ״ח מַהֲלֵי
אָסורִי קִפּהּ אַהֲרָה א
סַמָּה לֵארוֹן קִדְשׁ טוֹשׁ״ע
״הִשָּׁמַע יִסְמְנוּ וּסְעִי״ ח
לֶחֶב ב מ״י פֿינ״ח שֶׁס הֲלִי
ג סַמָּה לֵארוֹן קִדְשׁ
לִמֵּן ב מ״י פֿינ״ח שֶׁס הֲלִי
יט סַמָּה לֵארוֹן קִדְשׁ
קִטְנוֹ טוֹשׁ״ע שֶׁס סִי ד
סְעִי ג
ט ד מ״י שֶׁס הֲלִי
טוֹשׁ״ע שֶׁס סְעִי ב
פֿא א מ״י פֿינ״ח מַהֲלֵי
תַּרְמוֹת הֲלִי יג
טוֹיִד סִי שְׁלֵא

מוסף רע"י

מוֹרִישִׁישׁ לוֹ אֲלֻמְנוֹתַי
 וַיִּגְדְּרוּשִׁישׁ כִּי
 יִשְׂרָאֵל, הִוא בֵּדֶם מֵת כּוֹנֵן
 אֶחָד לוֹ וְשֶׁבַע אֶל בֵּית אֹהֶיב
 זָמִן (עֲלֵיךְ חֶמֶת) דְּלֹמֵי
 פּוֹסֵקֵם בְּצִלְמֹתוֹ מִשְׁמֵה
 (דְּשׁוּרֵינָה עֵתָּה וְשׁוֹמֵם בִּי)
 וְשֶׁאֵין לוֹ
 וַיִּגְדְּרוּשִׁישׁ שֶׁלֹּא חֲפֵסֵם
 אֵין קִדְשִׁינִי וְשֶׁמֶסֶת אֵין
 אֲמֻנָתִי עִם דְּמֹסֵם אֵין
 וְלֹרֵי עֲקִיבָא דְּמֹסֵם אֵין
 קִדְשִׁינִי תוֹפְסִים בְּחִיבֵי
 אֲרֹחִין אֵין קִדְשִׁינִי חֲפֵסֵם
 לְאֶשֶׁה הַאֲסֻרָּה
 וְהַתְּקַדְּשֵׁה בְּחֵלִי וְרַגְלִי
 וְעֵלֵךְ וְאֶחָד מִצִּיּוֹת כִּרְמוֹת
 אֵין חֲפֵסֵם אֲבָל חֲפֵסֵם
 לְאֹחִיו חֲפֵסֵם (סוֹסֵה יִחִי)
 בְּחִיבָתֵם (מֵדֵה) בְּחִיבָתֵם
 הַתְּחִיזִי רִגְשׁוֹתָי רַעֲמֵי אֲחֵרִי
 אֵין לוֹ עַד קִדְשִׁינִי (חֲבוּבוֹת)
 אֵין לוֹ עַד מִשְׁמֵה (עֲלֵיךְ נִי)
 אֵין קֶשֶׁת וְעַד מִחֲמַל אֵין
 לֶחֶלֶת הַלֵּלֶת מִלֵּךְ כִּלְדֹם
 אֵין הַמִּתְאֵר חוֹפֵס בֶּה דֶקֶס
 אֵין הַשֶּׁמֶת אֶלֶף וְאֶחָד
 נִגְמָתָה (בִּנִי) עֵנִי אֲחֵרִי
 אֲחֵרִי אֵין הַדְּרִיסֵם הֵלֵל
 אֲחֻסֵּרִים אֶלֶף לְדִבְרֵי רַעֲמֵי
 אֵין עֹשֶׂה לְחֵלֶת כְּעֹשֶׂה
 (דְּשׁוּרֵינִי סוֹסֵה) מֵהֵרָא
 דִּכְכָּן גְּדוֹל מִחֵלָה
 הַתְּלַחֲמֵנָה פּוֹסֵק כִּן כִּהֲוֵנָה
 וְעַן הַתְּחִיבֵה לְדִלֵּף אֵין
 מִשְׁמֵה יִחֵלֶה שֶׁנִּי חֲלִינִי
 שֶׁמִּתְחַלֵּל אֲחֵרֵי וְאֵת
 סוֹלֵל (מִשְׁמֵה וְאֵת)
 מִצִּיּוֹת וְאֲחֵרֵי אֵין אֲחֵרֵי
 בְּחִיבָתָהּ לִתְּלֵם חֶמֶל אֵין
 מִתְּרִי סֶסֶם הַאֲסוּרִי קִבֵּל
 תִּתְּלֵמִי אֲפִילוּי שֶׁנִּי וְיִמְיוֹ
 שֶׁעֲשִׂי לֹא מִתְּרִי קִרְי אֵין
 שִׁדְרָאֵל מַעֲלֵל
 (דְּשׁוּרֵינִי שֶׁנִּי) מִבְּחֵן גְּדוֹל
 אֲבֻלְמָלָה. טַעֲמֵי מִתְּלֵמִי
 בְּצִלְמֹת לְרִעִינִי אֵין חֲפֵסֵם
 שֶׁנִּי חֲלִינִי בְּמִשְׁמַע
 מִלְּחָמָה כֵּחַ אֶלֶף אֵין אֲחֵד
 אֵין אֲחֵד לֹרֵעִי, וְיִסְכֵּל אֵין
 אֲשֶׁם בְּצִלְמֹתוֹ (סוֹסֵה) אֲחֵרֵי
 הָאֵהָ נִמֵּץ פּוֹרֵסֵל. וְאֲחֵרֵי
 שֶׁנִּי בְּצִלְמֹת עֲנִיבֵי אֵין
 גִּי. רִגְשׁוֹתַי מוֹרִישִׁישׁ
 (אֲבִיבֵי) בְּחִיבָתָהּ שֶׁנִּי יוֹסֵף
 פּוֹסֵק דִּהָא יוֹ מוֹרֵשׁ אֲחֵרֵי
 אֲחֵרֵי הַאֲסוּרִים אֲסוּרִים
 פּוֹסֵק עוֹלָם. וְלֹרֵי שֶׁמֶסֶת
 הַחֵלֶל וְתִין כְּשֶׁרֶה, דְּעִמּוֹ
 וְלֹא מַעֲשִׂי, אֲמֻנָתוֹ נִי
 כֶּסֶף (סוֹסֵה)